

Deccan Education Society's

Fergusson College (Autonomous), Pune

Program Specific Outcomes (PSOs) and Course Outcomes (COs) 2019-20

Department of Marathi

Programme: M. A. Marathi

| PSO No. | Program Specific Outcomes(PSOs) Upon completion of this programme the student will be able to |
|---------|--|
| PSO1 | शैक्षणिक क्षमता: (i) भाषेचे विविध व्यवहार आणि साहित्यासंदर्भातील भाषा व्यवहार यांच्याशीसंबंधित कौशल्यांवर प्रभुत्व मिळवता येणे. (ii) मराठी भाषा, भाषेची विविध रूपे, भाषेच्या वापराची विविध क्षेत्रे, भाषाविषयक तंत्रज्ञान यांचे प्रगत ज्ञान होणे. (iii) प्राचीन, मध्ययुगीन आणि आधुनिक मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासाच्या स्वरूपाचे आकलन होणे. (iv) अभ्यासलेल्या साहित्यकृतीचे मूल्यमापन करण्याची व तिचे परंपरेतील स्थान ठरविण्याची दृष्टी मिळणे. (v) भाषेच्या शास्त्रीय स्वरूपाचा परिचय होणे. त्यायोगे भाषिक बदल, भाषिक प्रयोग यांची समज होणे. (vi) साहित्य, समाज आणि संस्कृती यांच्या परस्परसंबंधाचे ज्ञान होणे आणि त्या आधारे साहित्यकृतीचे मूल्यमापन करता येणे. |
| PSO2 | व्यक्तिगत आणि व्यावसायिक क्षमता: (i) भाषेच्या संभाषण, संवाद, मुलाखत, निवेदन, सूत्रसंचालन इत्यादी प्रगत कौशल्यांवर प्रभुत्व प्राप्त होणे. (ii) संवादकौशल्ये, अभिव्यक्ती कौशल्ये यांच्या आधारे स्व-व्यक्तिमत्त्वाचा विकास करता येणे. (iii) व्यवहार, विज्ञान, मानवविद्या आणि साहित्य यांची व्यवच्छेदक लक्षणे लक्षात घेऊन साहित्यकृतीच्या मूल्यमापनाची तयारी होणे. (iv) साहित्य आणि भाषा यांच्या आधारे करता येऊ शकणारीविविध व्यावसायिक कौशल्ये आत्मसात होणे. |
| PSO3 | संशोधनक्षमता: (i) साहित्य संशोधनासाठी आवश्यक असलेली क्षमता तसेच आवडीच्या विषयावर संशोधन करण्याची प्रेरणा निर्माण करणे. (ii) साहित्याशी संबंधित विविध क्षेत्रे आणि त्यांच्यासाठी आवश्यक ती कौशल्ये प्राप्त होणे. |
| PSO4 | उद्योजकीय आणि सामाजिक क्षमता: |

| | |
|--|---|
| | <p>(i) साहित्य आणि भाषा यांच्यावर प्रभुत्व मिळवून भाषांतर करता येणे.</p> <p>(ii) मराठी भाषेशी संबंधित विविध दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन करता येणे.</p> <p>(iii) साहित्यातून ज्ञात झालेल्या मानवी व्यवहारामुळे संवाद आणि नेतृत्वक्षमता विकसित होणे.</p> <p>(iv) साहित्याच्या विविध प्रकारांमध्ये स्वतंत्रपणे लेखन करता येणे.</p> |
|--|---|

| F. Y. M. A. Semester I | | |
|---|---|--------------------------------|
| Title of the Course and Course Code | तौलनिक साहित्य (MAR4101) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | तुलना, साहित्य, विश्वसाहित्य आणि राष्ट्रीय / भारतीय साहित्य या संकल्पना समजून घेणे. तुलनेच्या विविध व्याख्या लक्षात घेणे. | 1 |
| CO2 | दोन परस्परभिन्न वस्तुंची, विचारांची, साहित्याची तुलना करता येणे. तुलनेची विविध उदाहरणे सांगता येणे. | 2 |
| CO3 | विश्वसाहित्य आणि राष्ट्रीय / भारतीय साहित्य या संकल्पनांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे. | 3 |
| CO4 | विश्वसाहित्य आणि भारतीय साहित्य या संकल्पनांच्या आधारे साहित्याचे वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे. | 4 |
| CO5 | नेमलेल्या साहित्यकृतींचे तौलनिक साहित्याच्या तत्वांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे. | 5 |
| CO6 | जगातील कोणतेही साहित्य तौलनिक साहित्याच्या आधारे सूत्रबद्ध करता येणे. | 6 |
| | | |
| Title of the Course and Course Code | वर्णनात्मक भाषाविज्ञान (MAR4103) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | भाषेचे स्वरूप व कार्य विविध व्याख्यांच्या आधारे सांगणे. | 1 |
| CO2 | अमूर्त भाषा तत्त्व आणि मूर्त-भाषाव्यवहार यांची रचना जाणून घेणे. भाषा आणि भाषण यांतील फरक तुलनेतून स्पष्ट करणे. | 2 |
| CO3 | भाषाविज्ञानाच्या विविध शाखांमधील फरक स्पष्ट करणे. व्यवहारभाषा, शास्त्रभाषा आणि ललित साहित्याची भाषा यांची तुलना करणे. | 3 |
| CO4 | उच्चारण स्थानानुसार भाषाध्वनींचे वर्गीकरण व त्यांची व्यवस्था लावणे, भाषा ध्वनींचे, वर्गीकरण सूत्रात बांधणे. | 4 |

| | | |
|---|--|--------------------------------|
| CO5 | भाषाध्वनीचे वाक्यरचनेतील स्थान शब्दातील स्थान यांचे मूल्यांकन करणे. वर्णानात्मक भाषाविज्ञानातील विविध संकल्पनांचे म्पल्यामापण करणे, मांडणे - | 5 |
| CO6 | भाषा ही संरचना व तिचे घटक सूत्रबद्ध करणे. हे घटक परस्परांशी जोडणे या घटकांचे विश्लेषण करणे. त्याआधारे भाषेचे स्वरूप विकसित करणे. | 6 |
| F. Y. M. A. Semester II | | |
| Title of the Course and Course Code | आंतरभारतीय साहित्याचा अभ्यास (MAR4201) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | देश आणि संस्कृती या संकल्पनांचा अभ्यास करून व्याख्या करणे. विविधतेत एकता या सूत्राची रूपरेषा मांडता येणे. | 1 |
| CO2 | भाषाकुल संकल्पनेचा स्थूल परिचय करून घेणे आणि भारतीय भाषाकुलांचा सविस्तर अभ्यास करणे. भारतीय भाषांतील लिपींमधील साम्यभेद निरखणे. | 2, 3 |
| CO3 | भारतीय भाषांतील साहित्याच्या इतिहासाचा परिचय करून त्यांची वैशिष्ट्ये सोदाहरण सांगणे. भारतीय साहित्यातील प्रवृत्ती आणि प्रेरणा यांच्यातील साम्य अभ्यासणे. | 2, 3 |
| CO4 | झालेल्या अभ्यासाच्या आधारे साहित्याचे वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे. | 4 |
| CO5 | नेमलेल्या साहित्यकृतींचे मूल्यमापन करता येणे. | 5 |
| CO6 | भारतीय साहित्याची वैशिष्ट्ये सूत्रबद्ध करता येणे. | 6 |
| S. Y. M. A. Semester III | | |
| Title of the Course and Course Code | वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कथा (MAR5101) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणे. वाङ्मयप्रकाराच्या विविध सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे. | 1 |
| CO2 | कथा या वाङ्मयप्रकाराची अन्य वाङ्मयप्रकारांशी तुलना करता येणे. | 2 |
| CO3 | कथा या वाङ्मयप्रकाराच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे. | 3 |
| CO4 | अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील कथांचे वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे. | 4 |
| CO5 | नेमलेल्या साहित्यकृतींचे आशय, आविष्कार अशा विविध तत्वांच्या | 5 |

| | | |
|---|---|--------------------------------|
| | आधारे मूल्यमापन करता येणे. | |
| CO6 | मराठी कथेच्या संदर्भात सदर कथासंग्रहाचे स्थान निश्चित करता येणे. | 6 |
| S. Y. M. A. Semester IV | | |
| Title of the Course and Course Code | वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी (MAR5201) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | वाङ्मयप्रकार ही संकल्पना समजून घेणे. वाङ्मयप्रकाराच्या विविध सिद्धान्तांचा अभ्यास करणे. | 1 |
| CO2 | कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराची अन्य वाङ्मयप्रकारांशी तुलना करता येणे. | 2 |
| CO3 | कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराच्या सर्व वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे. | 3 |
| CO4 | अभ्यासक्रमाला असलेल्या कादंबरीतील घटकांचे वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे. | 4 |
| CO5 | नेमलेल्या साहित्यकृतींचे आशय, आविष्कार अशा विविध तत्वांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे. | 5 |
| CO6 | मराठी कादंबरीच्या संदर्भात सदर कादंबरीचे स्थान निश्चित करता येणे. | 6 |
| S. Y. M. A. Semester III | | |
| Title of the Course and Course Code | साहित्य समीक्षा (MAR5302) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | समीक्षा ही संकल्पना समजून घेणे. समीक्षेच्या विविध व्याख्या आणि प्रयोजने लक्षात घेणे. | 1 |
| CO2 | आदर्श समीक्षकासाठी आवश्यक असणाऱ्या गुणविशेषांचे आकलन होणे, समज येणे. | 2 |
| CO3 | विविध समीक्षापद्धतींमधील विचारव्यूह समजून घेणे. त्यांमधील भेदाचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे. | 3 |
| CO4 | मराठी समीक्षेच्या वाटचालीतील टप्प्यांची ओळख होणे, वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे. | 4 |
| CO5 | जीवनमूल्ये आणि कलामूल्ये यांचे परस्परसंबंध लक्षात घेऊन मूल्यमापन करण्याची दृष्टी येणे. | 5 |
| CO6 | साहित्य समीक्षेतील विविध उपपत्ती, तत्त्वे आणि सिद्धांत यांची ओळख होऊन त्यातील अनुबंध सूत्रबद्ध करता येणे. | 6 |
| Title of the Course and | विशेष लेखकाचा अभ्यास - प्राचीन आणि अर्वाचीन | Number of Credits: 04 |

| | | |
|---|--|--------------------------------|
| Course Code | (MAR5303 आणि MAR5304) | |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | विशेष लेखकाच्या अभ्यासाची संकल्पना समजून घेणे. लेखकाशी संबंधित कालखंड समजून घेणे. | 1 |
| CO2 | मध्ययुगीन आणि अर्वाचीन कालखंडाच्या धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय पर्यावरणाचा आढावा घेता येणे. | 2 |
| CO3 | लेखकाच्या जीवनचरित्राचा आढावा घेऊन त्यांच्या वाङ्मयाचा जीवनाशी असणारा अनुबंध शोधता येणे. | 3 |
| CO4 | लेखकाच्या एकंदर वाङ्मयीन कर्तृत्वाचा अंदाज घेऊन वाङ्मयाचे वर्गीकरण करता येणे. | 4 |
| CO5 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांचे विषयवार वर्गीकरण करता येणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या कथासाहित्याचे वर्गीकरण करता येणे. | 5 |
| CO6 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांचे मूल्यमापन करता येणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या कथासाहित्याचे मूल्यमापन करता येणे. | 6 |
| | | |
| Title of the Course and Course Code | लोकसाहित्याची मूलतत्त्वे (MAR5305) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | मौखिक परंपरेतील लोकसाहित्य ही संकल्पना अभ्यासकांनी मांडलेल्या व्याख्या व अभिप्राय यांच्याद्वारे जाणून घेणे. | 1 |
| CO2 | लोकसाहित्य अभ्यासाच्या दिशा स्पष्ट करणे, सामाजिक शास्त्रांचा अभ्यास व लोकसाहित्याचा अभ्यास यांची तुलना करणे. | 2 |
| CO3 | भारतीय जीवनाची व संस्कृती यांचा विकास कसा झाला याचा मौखिक परंपरेच्या आधारे आराखडा तयार करणे. | 3 |
| CO4 | लोकगीतांची परंपरा, लोकगीताची प्रेरणा लोकगीतांचे वर्गीकरण करणे. त्यांचे विश्लेषण कौशल्य प्राप्त करणे. | 4 |
| CO5 | लोकगीताच्या अभ्यासातून प्रादेशिक विविधता अभ्यासणे, साम्य-भेद निरखणे, लोकगीतांचे पुनरावलोकन करणे. | 5 |
| CO6 | लोकसमूहाचे विचारविश्व कल्पनाविश्व, लोकनृत्य, जुन्या प्रथा परंपरा यांची सूत्रबद्ध रचना करणे. | 6 |
| S. Y. M. A. Semester IV | | |
| Title of the Course and Course Code | मराठी साहित्य संशोधन (MAR5402) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |

| | | |
|---|--|--------------------------------|
| CO1 | संशोधनाची संकल्पना समजून घेणे. संशोधनाच्या विविध पद्धती, व्याख्या आणि प्रयोजने लक्षात घेणे. | 1 |
| CO2 | संशोधकाची गुणवैशिष्ट्ये, संशोधन प्रक्रियेतील टप्पे आणि संशोधनाची विविध साधने यांचे सोदाहरण विवरण करता येणे. | 2 |
| CO3 | वाङ्मयीन संशोधनाच्या विविध अभ्यासक्षेत्रांचे स्वरूप स्पष्ट करता येणे. | 3 |
| CO4 | आंतरविद्याक्षेत्रीय संशोधनाच्या स्वरूपाची ओळख होणे, वेगवेगळ्या आंतरविद्याक्षेत्रांतील फरक ओळखता येणे. | 4 |
| CO5 | मराठीतील संशोधकांच्या परंपरेचा परिचय होऊन या परंपरेतील संशोधनाचे महत्त्वमापन करता येणे. | 5 |
| CO6 | संशोधनविद्येच्या क्षेत्रांतील विविध उपपत्ती, तत्त्वे आणि सिद्धांत सूत्रबद्ध करता येणे. | 6 |
| | | |
| Title of the Course and Course Code | विशेष लेखकाचा अभ्यास - प्राचीन आणि अर्वाचीन (MAR5403 आणि MAR5404) | Number of Credits: 04 |
| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
| CO1 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांतील मनोबोधपर, भक्तीपर अभंगांचे स्वरूप समजून घेणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या कादंबरी वाङ्मयाचे स्वरूप समजून घेणे. | 1 |
| CO2 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांतील समाजाचे स्वरूप, त्यांनी केलेले समाजप्रबोधन, याचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या समीक्षा-व्यवहाराचे स्वरूप समजून घेणे. | 2 |
| CO3 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांतील लोकतत्त्वे, लोकमाध्यमे, छंदोमाध्यमे यांचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या काव्यसंपदेचा आणि समकालिन समाजव्यवस्थेचा अनुबंध शोधता येणे. | 3 |
| CO4 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांतील काव्यगुण, अलंकार, रस इत्यादी सौंदर्यावर भाष्य करता येणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या ललितलेखांचा अभ्यास करून त्यावर भाष्य करता येणे. | 4 |
| CO5 | संत बहिणाबाईंच्या अभंगांचे विषयवार वर्गीकरण करता येणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या कथासाहित्याचे वर्गीकरण करता येणे. | 5 |
| CO6 | संत बहिणाबाईंच्या समग्र अभंगांचे मूल्यमापन करता येणे. नागनाथ कोतापल्ले यांच्या एकंदर साहित्याचे मूल्यमापन करता येणे. | 6 |
| | | |
| Title of the Course and Course Code | लोकसाहित्याची मूलतत्त्वे आणि मराठी लोकसाहित्याचा अभ्यास (MAR5405) | Number of Credits: 04 |

| On completion of the course, the students will be able to: | | Bloom's Cognitive level |
|---|--|--------------------------------|
| CO1 | मराठी लोकसाहित्य ही संकल्पना विविध उदाहरणांद्वारे जाणून घेणे. | 1 |
| CO2 | मराठी लोकसाहित्याच्या विविध प्रकारांची - उत्सव, मनोरंजन, स्त्री-संदर्भात, श्रमपरिहार तुलना करणे. | 2 |
| CO3 | मराठी संस्कृती आणि लोकसाहित्य यांचा अनुबंध तपासणे. | 3 |
| CO4 | मराठी लोकगीते अभ्यासणे आणि त्यांचे संदर्भ शोधून त्यांचा अर्थ लावणे. | 4 |
| CO5 | लोकगीताच्या अभ्यासातून मराठीच्या प्रादेशिक विविधता अभ्यासणे, साम्य-भेद निरखणे, पुनरावलोकन करणे. | 5 |
| CO6 | मराठी लोकसमूहाचे विचारविश्व, कल्पनाविश्व, लोकनृत्य, जुन्या प्रथा परंपरा यांची सूत्रबद्ध रचना करणे. | 6 |